

mysterie en het Verhaal van God

De vraag aan mij is:

*'In plaats van rechtstreeks te spreken over God spreek je liever over het 'verhaal van God'. Je geeft aan, dat je toch het woordje 'God' hierin wilt gebruiken om duidelijk te maken, dat het om **meer dan een 'gewoon verhaal'** gaat. Je maakt daarbij de opmerking, dat het gaat om 'overstijgende ervaringen', 'iets van een mysterie, zonder dat dat heel vaag hoeft te zijn'.*

Heeft dat dan nog een plaats in onze werkelijkheid, of betreft dat toch alleen maar ons denken?

Kun je daar misschien wat meer over zeggen?

Ik zal het proberen:

Het ene verhaal is het andere niet.

Er is een **onderscheid** te maken **tussen een verzonnen verhaal**, bijvoorbeeld op basis van fantasie, zonder verbinding met feiten uit de werkelijkheid **en een verhaal, dat woorden probeert te geven aan concrete ervaringen in de werkelijkheid**. Je zou bijvoorbeeld kunnen denken aan het levensverhaal.

Ik praat nu voor mezelf:

In de loop van mijn leven heb ik steeds vaker vastgesteld, dat de verhalen uit de Bijbel niet letterlijk te nemen zijn als een feiten verslag en ook dat ze zo niet bedoeld zijn.

Wel hebben verhalen mij geraakt, oftewel iets in mij losgemaakt.

- Ook heb ik zelf van alles meegemaakt in mijn leven, dat mij geraakt heeft: zowel positief als negatief.
- Ook heb ik bij anderen gezien, dat ze en hoe ze geraakt zijn.
- Ook heb ik vastgesteld, dat veranderingen in mijn gedrag vaak terug te voeren zijn naar momenten, dat ik geraakt ben. Of dat mij iets duidelijk geworden is.

Keuze-momenten in mijn leven zijn beïnvloed door logische conclusies, maar ook via onderliggende emoties, of opwellingen, vaak gekoppeld aan concrete ervaringen.

Dan heb ik het dus over **iets, dat in mij aanwezig is, dat aangeraakt wordt en daarmee voor mezelf zichtbaar wordt**. Ik word het mij (al dan niet op dat moment) bewust.

Maar, het gaat dan niet alleen om wat er bij mij aanwezig is. Dat zou ik gemakkelijk kunnen herleiden tot eerdere ervaringen, gedachten, emoties, beelden, enz.

Je kunt het ook bij anderen zien:

Kijk maar naar wat er opgeroepen werd via de jongetje Tijn (je weet wel, van *'Serious Request'* (2016), of via het afscheid van burgemeester Eberhard v. d. Laan, of via *'I have a dream'* van Martin Luther King. Kippenvel-momenten genoeg te vinden....

Overigens geldt dat ook voor het massale reageren van groepen mensen: zowel volkswede als volksvreugde.

Ook hierin kun je **het onderscheid** zien **tussen het evolutie-verhaal en het verhaal van God**.

Het onderscheid dat ik al eerder aangaf tussen het massale elkaar opzweepende, versterkende aan de ene kant, en het in beginsel niet te verklaren gevoel van *'liefde die zichzelf niet zoekt'* en *'met ontferming bewogen'* aan de andere kant.

Het gaat daarbij niet om vage gevoelens, maar om heel concreet vast te stellen gevoelens en gedachten. Met toch wel een heel belangrijke rol voor het moment 'ik', 'hier', 'nu'.

Het heeft mij de overtuiging gegeven, dat **'iets van dat verhaal van God' waar ik het over**

heb, in iedere mens aanwezig is en aangeraakt kan worden.

Als tegendraads verhaal van het evolutieverhaal, dat ook als een gegevenheid in ieder mens aanwezig is.

We gaan de mist in, wanneer we mensen verheffen tot helden (evolutieverhaal), maar er gebeurt wat wanneer we ontdekken, dat iets in ons zelf (de mensen, die het 'zien') losgemaakt wordt.

Als er meer van die momenten 'herkend' worden, al dan niet binnen de geloofsverhalen, kan er meer stevigheid komen voor dat tegendraadse verhaal van God.

Dat kan dan in de plaats komen van de schijnzekerheden, die vanuit de kerkgeschiedenis opgelegd zijn aan de mensen. Stelligheden, die iets moeten bewijzen, dat niet herkend wordt in de persoonlijke ervaringen van de mensen.

In plaats daarvan zou je op pad kunnen gaan met een verhaal, dat mensen raakt, vertrouwen geeft en hoop....

Bij theorieën kun je een **onderscheid** maken **tussen deductie en inductie**.

Deductie betekent: dit is de theorie en daar volgt de werkelijkheid uit, ofte wel daar moet de werkelijkheid zich aan houden. Stellenderwijs, dogmatisch.

Inductie betekent: we gaan voorzichtig op weg met een verhaal, op zoek naar bevestiging in nieuwe ervaringen. Verkennenderwijs met ruimte voor voortschrijdend inzicht.

Een mooi voorbeeld van voortschrijdend inzicht vinden we in de Bijbel zelf:

In 2 Samuël 24 vinden we het verhaal van de volkstelling van David.

Het begint met de zin:

*'Opnieuw **ontstak de Heer in toorn tegen Israël**. Hij zette David tegen het volk op met de woorden: ga in Israël en Juda een volkstelling houden.'*

In 1 Kronieken 21 vinden we hetzelfde verhaal, maar dan met een ander begin:

*'**Satan** keerde zich tegen Israël en zette David ertoe aan in Israël een volkstelling te houden.'*

Het boek Kronieken is later geschreven dan 1 en 2 Samuël en maakt gebruik van o.a. verhalen van 2 Samuël. Het feit, dat in plaats van de toorn des Heren het woord 'Satan' gebruikt wordt zou je kunnen zien als een voorbeeld van voortschrijdend inzicht.

Zo van, het kan niet waar zijn, dat deze daad van David terug te voeren is op (de toorn van) God!

Zoeken naar woorden, die passen bij wat je meemaakt (cq meegemaakt hebt), met ruimte om veranderingen aan te brengen in de keuze en het gebruik van je woorden.

Je zou het kunnen **vergelijken met het opstellen van een levensverhaal**, op grond van feiten en ervaringen, in het licht van al het beeldmateriaal en misschien ook wel tegen het licht van zin en betekenis.

Bijvoorbeeld aan de hand van de vraag: *'wie ben ik eigenlijk? Waar kom ik vandaan? En waar ga ik (cq. wil ik) naar toe?'*

Zoeken naar dat wat in je is: je eigenschappen, maar ook je behoeftes, misschien ook wel als gevolg van wat je allemaal hebt meegemaakt aan bevestiging of afwijzing, aan geborgenheid en angsten (cq. trauma's).

Dan gebruiken we ook wel uitdrukkingen als: *'uit de verf komen'*; *'eruit halen wat er in zit'*.

Daar heb je misschien mensen voor nodig, maar uiteindelijk zal je dat toch zelf moeten ontdekken...

En dan helpt het als je bijvoorbeeld aandachtspunten aangereikt krijgt, of voorbeelden, of herkenbare beelden of verhalen. Dan gaat het vaak verkeerd als je alleen maar doet wat de ander suggereert of wil van jou en wat niet bij jou blijkt te passen...

Ja, en dan kom je toch wel bij de vaststelling, dat dat niet alleen een kwestie van aannemen, weten of leren is, of van oefenen als een soort vaardigheid, maar dat het eigenlijk pas begint als je het zelf ontdekt. Een ander kan het niet voor je doen.

Het proces van ontdekken: dat is iets van een mysterie.

Soms aangeduid met een beeld: '*a-ha-Erlebnis*'; '*er gaat mij een licht op*'; '*het kwartje valt*'... Dan kun je wel spreken van opstapjes, steppingstones, maar niet van conclusies of constructies. Eerder iets van een 'ontmoetingservaring':

- Je kunt praten zien als een opstapje, maar of het een echt gesprek wordt moet nog blijken: een gesprek kun je niet construeren, maar is eerder iets wat je ontdekt (vaak achteraf).
- Je kunt elkaar tegenkomen, in de ogen kijken, maar het 'ontmoeten' is niet te forceren.

Woorden die daarbij passen zijn: '*contact*', '*bekering*', '*vertrouwen*', '*geborgenheid*', '*verliefdheid*', '*ontferming*' (als tegenhanger van medelijden), '*liefde*', '*genade*', '*vergeving*', '*dankbaarheid*', enz.

Die woorden lukken niet met een 'moeten': het gebeurt of het gebeurt niet.

Daarbij speelt het gevoel een grote rol. Bijbels gezien gaat het dan om het hart van de mens. Dat is niet hetzelfde als het gevoel. In wezen gaat hier om 'heel de mens', inclusief denken, voelen, handelen.

Je zou het aspect '**mysterie**' hierop van toepassing kunnen laten zijn, **omdat je het niet kunt regelen, niet als experiment via herhaling kunt vaststellen of bewijzen**, en het moment zelf, wanneer het gebeurt, niet zomaar empirisch (zintuiglijk) kunt waarnemen.

Het betreft weer het eerder genoemde unieke moment van 'nu', waarbij de woorden 'ik', 'hier' en 'nu' betekenis krijgen. Het woordje '**God**' zou je dan kunnen gebruiken om aan te geven, dat het **misschien wel in jou gebeurt, maar dat je het ervaart als iets dat je zelf niet hebt geregeld** (cq kan regelen).

Het 'Verhaal van God' duidt dan specifiek op de aspecten, die herkenbaar zijn in het tegendraadse verhaal mbt het verhaal van de evolutie: '*liefde die zichzelf niet zoekt*' en '*met ontferming bewogen*'. Aspecten, die ook in Bijbelse verhalen te ontdekken zijn.